

Mieczysław Cincio

Wybory kierowników zespołów w Izbie rzeszowskiej

Palestra 15/2(158), 87-92

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

2

MIECZYŚLAW CINCIO

Wybory kierowników zespołów w Izbie rzeszowskiej

Nowo wybrane organa adwokatury rzeszowskiej, w zrozumieniu doniosłości i znaczenia akcji sprawozdawczo-wyborczej związanej z wyborami kandydatów na kierowników zespołów w nowej kadencji, bardzo starannie przygotowały zebrania sprawozdawczo-wyborcze na terenie naszej izby.

Zgodnie z uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 18 października 1970 r. dokonano wstępnej oceny sytuacji istniejącej w zespołach adwokackich na terenie Izby rzeszowskiej i w związku z tym na posiedzeniu w dniu 29 października 1970 r. podjęto uchwałę, w której Rada Adwokacka w Rzeszowie uchwaliła wytyczne w sprawie tematyki zebrań sprawozdawczo-wyborczych.

Ustalono kalendarz terminów zebrań sprawozdawczo-wyborczych, polecając delegowanym przez Radę przedstawicielom i opiekunom poszczególnych zespołów wzięcie udziału w zebraniach organizowanych w tym celu.

Wszystkie zebrania sprawozdawczo-wyborcze odbyły się w ściśle określonych przez Radę terminach, przy czym w zebraniach tych wzięli udział delegowani przez Radę jej przedstawiciele oraz opiekunowie poszczególnych zespołów, jak również przedstawiciele Partii i stronnictwa politycznych oraz przedstawiciele Frontu Jedności Narodu. Cała akcja sprawozdawczo-wyborcza kierowana była osobiście przez wicedziekana adw. M. Pikora i została przygotowana wszechstronnie, a jej wyniki były przedmiotem późniejszej oceny Rady Adwokackiej.

Na zebraniach wyborczych toczyły się dyskusje, które obejmowały cały szereg zagadnień, a w szczególności uspołecznionych form pracy i kolegialności pracy adwokatów w zespole, składu osobowego zespołu, spraw kadrowych, podziału pracy zawodowej i doskonalenia zawodowego oraz szkolenia aplikantów.

Dyskutowano nad poziomem etycznym i postawą społeczną oraz nad zaangażowaniem członków zespołów w pracach społecznych. Omawiano żywo problem równomierności podziału pracy i dochodów oraz zagadnienie usprawnienia tej pracy. W szczególności mówiono dużo o warunkach pracy, o lokalach i ich wyposażeniu oraz o pomocy usprawniającej pracę adwokatów. Zwrócono szczególną uwagę na występujące dysproporcje wynagrodzeń, ustosunkowano się również do niskich obrotów, niskiej przeciętnej wynagrodzenia z uwzględnieniem kosztów administracyjnych, jak również poruszono sprawę dyspozycji funduszami i sumami z konta 34-a, 34 i 35.

Poddano ocenie działalność dotychczasowych kierowników zespołów, omówiono również wytyczne w zakresie tego działania na przyszłą kadencję, jak również dyskutowano nad kontrolą działalności kierownika zespołu w rozumieniu art. 25 ustawy o ustroju adwokatury oraz nad kontrolą działalności wszystkich adwokatów-członków zespołów.

W toku dyskusji wskazywano na pewne uchybienia w zakresie pracy zawodowej, na nierównomierny rozdział spraw przez kierowników zespołów. Padło w tym zakresie wiele krytycznych ocen, które ponadto dotyczyły warunków lokalowych oraz pokątnego pisarstwa.

Dużo czasu poświęcono także sytuacji ekonomicznej zespołów, koleżeńskości wśród członków zespołu oraz kultury bycia i pracy nie tylko wewnątrz zespołu, ale również — i to przede wszystkim — w bezpośrednim kontakcie z sądem, prokuraturą i innymi władzami oraz klientami.

Wstępna ocena akcji wyborczej dokonana na podstawie złożonych protokołów zebrań sprawozdawczo-wyborczych wykazała, że zdecydowanymi kandydatami na stanowiska kierowników zespołów są dotychczasowi kierownicy tych zespołów. Zyskali oni bardzo pozytywną ocenę swojej pracy, rzutującą — w sensie pozytywnym — również na ocenę działalności kierowanych przez nich zespołów.

Zgodnie więc z wynikami wyborów Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 27 listopada 1970 r., na zasadzie przepisu art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 57, poz. 309), postanowiła spośród przedstawionych przez zebrania zespołów kandydatów na kierowników powołać na to stanowisko dotychczasowych kierowników w Zespołach Adwokackich Nr 2, 3 i 4 w Rzeszowie oraz w Zespołach w Jarosławiu, Jaśle, Kolbuszowej, Krośnie, Lesku, Leżajsku, Lubaczowie, Łańcucie, w Mielcu (Zespół Adw. Nr 2), Nisku, Ropczycach, Sanoku, Strzyżowie i Tarnobrzegu.

Zmiany na stanowiskach kierowników nastąpiły jedynie w następujących zespołach: W Zespole Adwokackim Nr 1 w Rzeszowie (nowy kier. adw. Janusz Pattek), W Brzozowie (nowy kier. adw. Włodzimierz Janicki), W Dębicy (nowy kier. adw. Julian Roztoczyński), w Gorlicach (nowy kier. adw. Bohdan Siokała), w Zespole Adw. Nr 1 w Mielcu (nowy kier. adw. Jerzy Kupiec), w Przemyślu (nowy kier. adw. Bronisław Rogalski), W Przeworsku (nowy kier. adw. Jerzy Walicki) i w Rozwadowie (nowy kier. adw. Mieczysław Szkutnik).

Na ogólną więc liczbę 25 zespołów na terenie Izby rzeszowskiej zmiany na stanowiskach kierowników nastąpiły tylko w 8 zespołach, co świadczy najwyraźniej o dużym zaufaniu członków zespołów naszej Izby do pracy dotychczasowych kierowników. Nadmienić przy tym należy, że w niektórych zespołach, jak np. w Zespole Adw. Nr 1 w Rzeszowie oraz w Zespołach w Gorlicach i Rozwadowie, poprzedni kierownicy, potencjalni kandydaci na kierowników w nowej kadencji, złożyli rezygnację z dotychczasowej funkcji ze względu na stan swego zdrowia albo ze względu na przeszkody natury rodzinnej.

Dokonany wybór kierowników zespołów jest bardzo pozytywnym zjawiskiem w sensie pełnej stabilizacji w zakresie pracy naszych zespołów,

a ponadto świadczy on o dużej więzi zawodowej, społecznej i politycznej członków zespołów Izby rzeszowskiej.

Obecne zmiany na stanowiskach kierowników zespołów wydają się korzystne, gdyż częściowo odmładzają i wprowadzają do samorządu nowe kadry, przy czym na marginesie wyborów należy zwrócić uwagę na to, że w większości nowo wybrani kierownicy legitymują się kilkuletnią kadencją na tym stanowisku oraz należą do grupy adwokatów o wysokim poziomie etycznym i moralnym i posiadają głęboką wiedzę prawniczą i zawodową. Wielu z nich to członkowie partii i stronnictw politycznych, przy czym znaczna część kierowników to adwokaci bezpartyjni, zaangażowani w pracach społecznych i politycznych. Ponadto wszyscy ci koledzy cieszą się dużym zaufaniem w swoim środowisku, a ich stosunek do kolegów, jak również współpraca z sądem i prokuraturą kształtuje się na pozytywnej platformie wzajemnego zrozumienia i pozwala przypuszczać, że dotychczasowe osiągnięcia adwokatury rzeszowskiej pozwolą członkom zespołów pod kierownictwem nowo wybranych kierowników jeszcze bardziej włączyć się w aktywny twórczy całego społeczeństwa dla dobra wymiaru sprawiedliwości.

Rada Adwokacka postanowiła również — w związku z dokonaniem wyborem kierowników — podziękować ustępującym kierownikom za ich dotychczasową pracę.

W dniu 11 grudnia 1970 r. Rada Adwokacka w Rzeszowie na swoim kolejnym posiedzeniu dokonała wnikliwej analizy aktualnej sytuacji poszczególnych zespołów i stwierdziła, że lokale zespołów adwokackich w Jaśle, Mielcu, Nisku, Rozwadowie, Lubaczowie i Ustrzykach Dolnych (DPPP) są złe, a poza tym cały szereg zespołów posiada jeszcze lokale zaledwie średniej wartości, jak to ma miejsce np. w Brzozowie, Krośnie, Tarnobrzegu, m.in. ze względu na szczupłość pomieszczeń, która stwarza trudności w pracy koncepcyjnej i nie zabezpiecza dostatecznie tajemnicy zawodowej.

Stwierdzono również złe wyposażenie zespołów w Jaśle, Lubaczowie, Krośnie, Brzozowie, Mielcu, Przemyślu, Rozwadowie, Strzyżowie i Tarnobrzegu. Poza tym inne zespoły wymagają remontu lokali, odnowienia urzędzeń itp.

Jeśli chodzi o sytuację ekonomiczną zespołów, to daje się zauważyć, że niektóre zespoły, jak np. w Dębicy, Lubaczowie, Mielcu oraz Zespół Adw. Nr 4 w Rzeszowie, wykazują niskie obroty, a dysproporcje wynagrodzeń występują w zespołach Dębicy, Lesku, Jaśle, Mielcu oraz w Zespołach Adwokackich Nr 1 i 4 w Rzeszowie, przy czym w niektórych zespołach przeciętne wynagrodzenie za jedną sprawę odbiega znacznie od przeciętnej wysokości wpływów za jedną sprawę w skali Izby.

W związku z powyższym Rada zarządziła przeprowadzenie specjalnej kontroli i złożenie sprawozdań w zakresie kwestii poruszonych w toku oceny sytuacji ekonomicznej tych zespołów.

Stwierdzono również, że organizacyjnie i funkcjonalnie wszystkie zespoły są na odpowiednim poziomie, a jeśli chodzi o dyscyplinę finansową to wizytacje wykłnęły tylko sporadyczne usterki (szybko przy tym usu-

walne, bo natury tylko formalnej), gdyż ogólna ocena działalności zespołów pod tym względem jest pozytywna.

Obserwuje się podwyższenie poziomu etycznego i moralno-politycznego wśród członków Izby, o czym najwyraźniej świadczy znaczny spadek postępowań dyscyplinarnych.

Akcja sprawozdawczo-wyborcza ukazała również bardzo pozytywne oblicze adwokatury w zakresie współpracy z wymiarem sprawiedliwości na terenie niemal wszystkich sądów województwa rzeszowskiego. Okazało się, że również stosunek sądów i prokuratur do adwokatury tego regionu jest prawidłowy. Nie stwierdzono, żeby miały tu miejsce jakieś drastyczne sytuacje, przeciwnie — wedle oceny kompetentnych czynników postawa członków zespołów Izby rzeszowskiej jest pod tym względem wzorowa.

Jedynie praca i szkolenie aplikantów adwokackich w zespołach wymagają większego zdyscyplinowania — w odróżnieniu od pracy zawodowej adwokatów, wśród których prowadzi się permanentne szkolenie i rozwija kolegalność pracy zawodowej w zespołach.

Na uwagę zasługuje również podjęcie przez Komisję Szkoleniową Rady Adwokackiej w Rzeszowie bardzo pożytecznej akcji w zakresie angażowania do kształcenia zawodowego adwokatów samodzielnych pracowników naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego (w szczególności z dziedziny prawa karnego). Ostatnio tego rodzaju wykłady przeprowadził dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie doc. Buchała, którego wykłady cieszyły się bardzo dużą frekwencją (m.in. również dlatego, że doc. Buchała jest jednocześnie adwokatem).

Rada Adwokacka dysponuje trzema ośrodkami szkoleniowymi: w Rzeszowie, Przemyślu i Krośnie, a dotychczasowa praktyka organizowania zajęć w tych ośrodkach pozwala przypuszczać, że szkolenie zawodowe adwokatów naszej Izby zostało postawione na bardzo wysokim poziomie.

W tym stanie rzeczy Rada Adwokacka zamierza w roku 1971 zaangażować do przeprowadzenia odpowiednich wykładów również profesorów z zakresu prawa cywilnego.

Co do szkolenia zawodowego aplikantów, to należy zauważyć, że szkolenie to jest należycie zorganizowane, a ostatnio przeprowadzona publiczna rozprawa na tle artykułu Lovela w „Życiu Literackim” („Płonie człowiek”) wykazała dużą inwencję w tym względzie nie tylko samych wykonawców, to jest aplikantów, którzy wystąpili w roli oskarżycieli, oskarżonych, składu orzekającego, powodów cywilnych, ale także organizatorów tego rodzaju rozprawy w osobach kol. adw. Świerczewskiego i przewodniczącego Komisji Szkoleniowej kol. adw. Górnickiego.

Według oceny obserwatorów tej rozprawy, która się odbyła w dniu 12 grudnia 1970 r. w lokalu Rady Adwokackiej w Rzeszowie, poziom przygotowania aplikantów adwokackich oraz samo ujęcie zagadnienia są sprawdzianem należytego przygotowania zawodowego młodzieży aplikanckiej naszej Izby.

W dniu 19 grudnia 1970 r. w sali posiedzeń Rady Adwokackiej w Rzeszowie odbyło się zebranie nowo wybranych kierowników zespołów adwokackich działających na terenie Izby rzeszowskiej.

Zebraniu przewodniczył dziekan Rady adw. Rogoż, przy czym udział w zebraniu wziął przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości adw. Witold Abert, a ponadto wszyscy członkowie Rady, Sekretarz POP i wszyscy kierownicy zespołów.

Po krótkim wprowadzeniu wykonanym przez dziekana, wicedziekana adw. Pikora przedstawił zebrany szczegółową analizę aktualnej sytuacji poszczególnych zespołów, a sekretarz Rady adw. Grzegorzczuk omówił problemy dotyczące spraw osobowych oraz przedstawił dane statystyczne dotyczące działalności poszczególnych zespołów. Skarbnik Rady adw. Cincio omówił sprawy dotyczące budżetu na rok 1971 w zespołach, inwentaryzacji majątku Rady, dyspozycji funduszami znajdującymi się na kontach 34, 34-a i 35 oraz przedstawił krótkie sprawozdanie dotyczące działalności finansowej zespołów i Rady.

Dyskusja, jaka się na tle referatów członków Rady wywiązała, wykazała, że niemal wszystkie zespoły wysuwają postulat szerszego dysponowania funduszami i sumami znajdującymi się na koncie 34-a (np. na zakup urządzeń biurowych, a to wobec niemożności zakupu tych urządzeń — wskutek wyraźnego zakazu w tym względzie — z kredytów i sum na ten cel przeznaczonych).

Dyskutanci bardzo szeroko wypowiedzieli się na temat zakłócania pracy członków zespołu przez pokątnych pisarzy, co w szczególnie ostrej formie występuje na terenie powiatu niżańskiego i dębickiego, gdzie kierowane przez niektóre osoby biura pisania podań przekraczają swoje uprawnienia i wręcz zamieniły się w kancelarie adwokackie. Stwierdzono, że przeciętnie co trzecia sprawa cywilna prowadzona w sądach w wymienionych wyżej miejscowościach prowadzona jest przez pokątnych pisarzy, którzy sporządzają również rewizje w sprawach karnych i inne środki odwoławcze. Ludność korzysta z tego rodzaju usług ze względu na bardzo niskie opłaty za przygotowanie tego rodzaju pisma, choć jakość tych pism jest mierna, a z zasadniczego punktu widzenia absolutnie niedopuszczalna.

Rada Adwokacka zobowiązała się wystąpić z interwencją u odpowiednich władz administracyjnych, jak również zaleciła, by kierownicy poszczególnych zespołów zwrócili się do terenowo właściwych władz administracyjnych (w szczególności do odpowiednich prezydów rad narodowych) z osobistą interwencją w celu zapobiegania tego rodzaju działalności wspomnianych wyżej pisarzy, szkodliwej dla prawidłowej działalności zespołów adwokackich.

Omawiano również sytuację lokalową, składy osobowe poszczególnych zespołów, dyskutowano nad wyposażeniem zespołów, nad dysproporcją wynagrodzeń, nad pracą zawodową i społeczną adwokatów, przy czym wypowiedzi kierowników zespołów zbieżne były całkowicie z oceną działalności zespołów dokonaną na posiedzeniu Rady Adwokackiej w dniu 11 grudnia 1970 r.

Zebranie kierowników zespołów nie omieszczało także omówić zadań stojących przed zespołami i ich organami w nowej kadencji. Zwrócono też uwagę na rolę kierownika zespołu oraz rolę zebrania zespołu w czasie działalności tych organów adwokatury w nowej kadencji.

Dyskusję podsumował delegat Ministra Sprawiedliwości stwierdzając, że głosy w tej dyskusji pozwolą Ministerstwu rozważyć wysuwane przez kierowników dezyderaty, a zwłaszcza umożliwią ostateczne sprecyzowanie sprawy dyspozycji sumami z konta 34-a, jak również pozwolą Ministerstwu i Radzie Adwokackiej na podjęcie dalszych kroków mających na celu usprawnienie pracy zespołów.

PYTANIA I ODPOWIEDZI PRAWNE

PYTANIE:

Według jakiej daty należy ustalić równowartość pieniężną spadku, o której mowa w art. XXIII przep. wpraw. k.c.?

ODPOWIEDŹ:

Równowartość pieniężną spadku przysługującą — stosownie do dyspozycji art. XXIII przep. wpraw. k.c. — spadkobiercy będącemu obywatelem państwa obcego, którego prawa do spadkowego gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone, określa się według cen gospodarstwa rolnego i innych przedmiotów spadkowych z chwili działu spadku, a jeżeli dział spadku nie był dokonany i ustalenie tej równowartości nie zależy od wyniku działu — według cen z chwili orzekania o zasądzeniu równowartości pieniężnej spadku.

Uzasadnienie

Spadkobiercy będący obywatelami państwa obcego, tak samo jak spadkobiercy będący obywatelami polskimi, podlegają w zakresie dziedziczenia należącego do spadku gospodarstwa rolnego ograniczeniom przewidzianym w przepisach tytułu X księgi czwartej k.c., a jeśli chodzi o spadki otwarte przed dniem 5 lipca 1963 r. — ograniczeniom przewidzianym w przepisach art. LVI—LXII przep. wpraw. k.c. Jednakże z mocy art. XXIII przep. wpraw. k.c. spadkobiercy będącemu obywatelem państwa obcego przysługuje — pod warunkiem wzajemności — szczególne uprawnienie polegające na tym, że w razie wyłączenia lub ograniczenia jego praw do gospodarstwa rolnego może on, stosownie do wymienionych wyżej przepisów, żądać od innych spadkobierców, którzy odnieśli korzyść z takiego wyłączenia lub ograniczenia, wypłacenia stosownej równowartości spadku.

Równowartość ta ma wyrównać uszczerbek majątkowy, jakiego doznał spadkobierca cudzoziemiec wskutek wyłączenia lub ograniczenia jego praw do dziedziczenia gospodarstwa rolnego. Inaczej mówiąc, wspomniana równowartość łącznie ze